Rok IV. Czwartek dnia 23 Marca 1922 roku. Cena 20 mk. №. 68.

Kurjer Częstochowski

DZIENNIK POLITYCZNO SPOŁECZNO LITERACKI

Prenumerata wynosi z odbieraniem w Administracji miesięcznie 400 mk., z odnoszeniem i przesyłką pocztową 450 mk. Ceny ogłoszeń: pierwsza strona za wiersz jednoszpaltowy lub jego miejsce 80 mk., druga i trzecia 70 mk., czwarta 60 mk. za wiersz nonparelowy. Ogłoszenia w tekście przed kroniką i pod telegramami 70 mk. za wiersz. Nekrologi po marek 70 za wiersz. Drobne ogłoszenia, po 20 marek za wyraz. Ogłoszenia zagraniczne o 100 % droższe.



Adres Redakcji i Administracji: Częstochowa ul. N. P. Marji 41, otwarta codziennie od g. 9 rano do 7 w. Telegraf. „Kurjer—Częstochowa". Telefon 4. Nadesłanych rękopisów, z wyjątkiem zastrzeżonych, Redakcja nie zwraca. Na zasadzie uchwał Zjazdu Zw. Prasy prowincjonalnej, wszystkie komunikaty instytucji prywatnych i społecznych podlegają opłacie. Każda nowa podwyżka taryfy obowiązuje wszystkie już przyjęte ogłoszenia od dnia zmiany cen bez uprzedniego zawiadomienia.

Druga niefortunna deklaracja.

Sprawa Wileńszczyzny.

(Telefonem od własnego korespondenta „Kurjera Częstochowskiego").

WARSZAWA, 22 3. Deklaracja premjera Ponikowskiego w Izbie sejmowej wywołała odpowiednie rozczarowanie. Różniła się ona od exposé wrześniowego tem, że bardziej jeszcze niż poprzednia nie dostrajała się do powagi sytuacji i wywoływała sprzeciwy na ławach poselskich, a w końcu doczekała się oklasków na ławach ludowców i socjalistów.

Exposé było nadzwyczaj blade. Premjer w ciągu 15 minut omawiał przyszły rozkład jazdy na kolejach, który ma obowiązywać od dnia 1 czerwca. Stan finansowy nie został zupełnie zobrazowany, stosunek administracyjny potraktował ogólnikowe. Najwięcej uwagi poświęcił polityce zewnętrznej. Tu poruszył strunę najczulszą, a mianowicie sprawę Wileńszczyzny.

Zdumienie ogarnęło posłów, gdy Ponikowski oznajmił, że Rząd domaga się ratyfikacji aktu z dnia 2 marca przez Sejm warszawski i wileński.

W dalszym ciągu posiedzenia Sejmu wpłynął nagły wniosek posłów Zw. Lud. Nar., Ch.-D., N. Z. L. itd., żądający jaknajszybszego załatwienia sprawy Wileńszczyzny.

Sensacyjne aresztowania w Warszawie.

Znajdują się one w związku z pokojową polityką Rządu.

Telegram własny „Kurjera Częstochowskiego".

WARSZAWA, 22.3. Wczoraj w Warszawie dokonano licznych aresztowań. Aresztowania te mają na celu przeszkodzenie różnym knowaniom i działalnościom antypaństwowym i równocześnie dowieść za granicy o bezwzględnie pokojowym usposobieniu Rządu.

Dowiadujemy się, że wśród aresztowanych znajduje się wielu monarchistów rosyjskich.

Część aresztowanych wysłano do Gdańska, a część wydalono z granic Polski.

Robota monarchistów w Polsce znajdowała poparcie z Berlina, gdzie obecnie skupiają się żywioły monarchistyczne i reakcyjne.

Za kulisami tego ruchu stoją Niemcy.

Monarchiści rosyjscy przeciw Polsce.

Monarchiści rosyjscy, skupiający się dokoła białogrodzkiego „Nowoje Wremja" w dniach ostatnich ujawniają żywe zainteresowanie sprawami polskiemi i prowadzą wzmożoną kampanję antypolską. Oskarżenia Polski o zaborczość, nietolerancję i lekkomyślność w dziedzinie polityki międzynarodowej są na porządku dziennym.

Doskonałą próbką tej akcji oszczerczej jest artykuł wstępny „Now. Wrem." z d. 10 marca pt. „Polityka polski".

Między innemi „Nowoje Wremja" pisze:

„Polska dziś już posiada ogromne przestrzenie, jednak szanse by mogła je utrzymać chociażby w ciągu jednego dziesięciolecia są bardzo małe.

Że Polska straci Galicję Wschodnią i tę część olbrzymiej przestrzeni rosyjskiej, którą posiadła na mocy traktatu pokojowego w Rydze, jest to bardziej prawdopodobne, niźli cokolwiek bądź w polityce międzynarodowej.

Polska będzie najprawdopodobniej zmuszona zwrócić również i zdobycz litewską generała Żeligowskiego.

Kwestją jest tylko, czy nieuniknione rewizje granic Polski obejdą się bez wojny i czy w razie wojny zwycięski wróg zechce zatrzymać się na linji Curzona, która odgranicza legalne pretensje Polski?

Jakież są widoki pokoju europejskiego i istnienia niepodległej Polski, jeżeli do prawdopodobnej wojny Polski z odrodzoną Rosją przyłączy się nieuniona wojna z Niemcami o przemysłowe okręgi Górnego Śląska?

Czy będzie można zapobiedz piątemu rozbiorowi Polski? Wielka Brytanja bezwzględnie nie będzie prowadziła więcej wojny w obronie Polski, a wobec koalicji rosyjsko-niemieckiej pomoc Francji będzie bez znaczenia.

Dążenie Polski na Wschód i Zachód, zdaniem naszym jest najpewniejszą drogą do sojuszu Rosji z Niemcami".

Oto, co mówiło pismo angielskie, całkiem bezstronne i niezainteresowane ani w sprawach Polski, ani Rosji, ani też Niemiec."

Po tem wszystkiem „Nowoje Wremja" występuje z takiemi radami pod adresem Polski:

Polska nad swą polityką europejską nie potrzebuje zastanawiać się zbytnio. Jest ona nadzwyczaj prostą i jasną i jeśli Polscy nie chcą tego zrozumieć, tem gorzej dla nich, gdyż stwierdza to całą ich lekkomyślność i fakt, że całe ich teorje bynajmniej niczego ich nie nauczyły.

Bawią się w państwo, jak małe dzieci.

Życie, rozwój, bogactwo i nietykalność Polski są jedynie w sojuszu z Rosją. (O czywiście, przez cały czas mówimy wyłącznie o prawdziwej Rosji, a nie o bolszewickiej). Dla tego sojuszu nie potrzeba wiele: szanować granice sąsiada, zwrócić ziemie rosyjskie i zaprzestać raz na zawsze prześladowania i poniżania prawosławia i przymusowej polonizacji.

Byłoby dobrze, gdyby Polska poważnie o tem pomyślała i w tym kierunku wychowywała swój naród, przeważnie zaś inteligencję."

Nieprawdaż, podziwu godna troskliwość o losy Polski. Jeszcze nad Kremlem moskiewskim powiewają sztandary czerwonego cara Lenina, a lud rosyjski tysiącami mrze z głodu i nędzy, a już monarchiści rosyjscy zaczynają na emigracji marzyć powoli o zrobieniu porządku z Polską do spółki z Niemcami.

I jakież to ziemie rosyjskie ma zwracać Polska odrodzonej Rosji. Czy te, które były przez całe stulecia w łączności z Rzeczpospolitą i zostały zagrabione w dobie rozbiorowej przez carową Katarzynę II? Ziemie, nota bene, etnograficznie wcale nie rosyjskie!

Rzekome prześladowania prawosławja w Polsce i polonizacja przymusowa, są to oszczerstwa gołosłowne, obliczone na wrażenie na Zachodzie, materjał do nowych bezstronnych wynurzeń „New Statesmana", najbardziej germanofilskiego organu prasy angielskiej, w którym często pisują i Niemcy.

Zaiste godne podziwu widowisko: spadkobiercy imperjalistycznego, z ucisku ludów wyrosłego caratu, starają się zniesławić Polskę, zarzucając jej winy, obciążające ich własne sumienie. R.

Czas odnowić prenumeratę

Naiświeższe wiadomości

Nasza polityka zagraniczna.

Wyjazd ministra Skirmunta.— Przed konferencją w Genui.

WARSZAWA, 22. 3. (Tel. wł.) Termin wyjazdu min. Skirmunta do Paryża uległ odroczeniu. Dziś mówi się, że wyjedzie w niedzielę.

Skład delegacji do Genui nie został jeszcze ustalony. W najbliższym czasie p. Zaleski, poseł polski w Rzymie, wyjedzie na swe stanowisko, poczem uda się do Genui celem zorjentowania się w stosunkach.

Konferencja rzeczoznawców.

Moratorjum dla Rosji.

LONDYN, 22 3 (Tel. wł.) Konferencja rzeczoznawców państw sprzymierzonych zajmuje się obecnie sprawą długów rosyjskich i nad sposobem nawiązania stosunków z Rosją. Pod koniec posiedzenia zbliżyły się stanowiska Francji i Anglji w sprawie długów rosyjskich. Zdecydowano wypuścić banknoty emisyjne obligacji długoterminowej. Obligacje te były w ciągu 5 lat nie oprocentowywane, co równa się 5-cio letniemu moratorjum dla Rosji.

Największy dworzec na świecie.

LONDYN, 22. 3. (Tel. wł.) W nieobecności króla, królowa dokonała otwarcia nowego dworca w Wartello. Jest to największy dworzec na świecie. Codziennie odchodzi 1200 pociągów, a przejeżdża 140 tys. pasażerów. Dworzec ten urządzony został według najnowszych wymagań techniki.

Przed nową konferencją.

RYGA, 22. 3. (Tel. wł.) Propozycja rządu sowietów o zwołaniu konferencji państw baltyckich przy udziale Polski i Litwy wywołała w kołach politycznych wielkie zdziwienie. Według panującej opinji rząd sowietów będzie starał się o pozyskanie tych państw w sprawie uznania rządu sowietów na konferencji genueń-

skiej. Nie jest wykluczone, że sowiety będą się starały rozbić jedność między państwami baltyckiemi i Polską, świeżo zadokumentowaną w Warszawie. Państwa baltyckie przyjmą propozycję sowiecką na zwołanie konferencji, aby upewnić rząd sowietów o ich tendencjach pokojowych w stosunku do Rosji.

Fałszywe alarmy litewskie.

KOWNO, 22. 3. (Tel. wł.) Rząd litewski rozpowszechnia **pogłoski o rzekomych przygotowaniach Polski do wojny z Litwą i Rosją i zwrócił się w tej sprawie do sekretarjatu Ligi Narodów z prośbą zbadać zamiary Polski.**

Granica rosyjsko-litewska. RYGA, 22. 3. (Tel. wł.) Prace komisji granicznej rosyjsko-łotewskiej zostanie zakończona w połowie sierpnia.

Wiadomości polityczne.

Pożyczka angielska dla Polski

Sprawa pożyczki, zaciąganej przez Polską Krajową Kasę Pożyczkową w funtach sterlingach w Londynie, znajduje się na jaknajlepszej drodze do urzeczywistnienia. Narady najpoważniejszych grup finansowych angielskich są na ukończeniu.

Zaszczytne wyróżnienie „Robotnika".

Ostatni numer Myśli Narodowej" zamieszcza tłumaczenie autentycznych dokumentów władz okupacyjnych, rzucające charakterystyczne światło na przeszłość „Robotnika" wydawanego początkowo w Dąbrowie. Oto c. i k. naczelnik powiatu dąbrowskiego, pułk. Balcer, użala się, że na terenie okupacji niemieckiej zabronione jest socjalistyczne pismo „Robotnik", wydane w Dąbrowie w lokalu, dostarczonym przez rząd austrjacki, i cenzurowane przez austrjacką cenzurę. Pułk. Balcer zapewnia, że pismo to „prowadzone jest w duchu wybitnie filo-niemieckim i austrjackim", nadmieniając, że przez urzędowo cenzurowaną socjal-demokr. gazetę, posiadającą duży wpływ na masy robotnicze, ma się sposób, aby prowadzić i nabiać te masy w odpowiednim kierunku. W rezultacie tego wstawiennictwa, niemiecka administracja lewego brzegu Wisły pismem z dnia 18 sierpnia 1915, datowanem z Kalisza, poleciła Wydziałowi prasowemu dopuścić „Robotnika" na teren okupacji niemieckiej.

Komentarze zbyteczne.

Sprawa śląskich bojówek niemieckich.

Rada Ambasadorów omawiała na swem ostatniem posiedzeniu wydarzenia w Gliwicach i wyraziła przekonanie, że na Górnym Śląsku istnieją w dalszym ciągu zorganizowane tajne bojówki niemieckie, które ponoszą odpowiedzialność za wydarzające się coraz częściej na obszarze plebiscytowym wypadki mordowania żołnierzy francuskich. Z tego powodu postanowiła Rada Ambasadorów domagać się od Rządu Niemieckiego jeszcze przed ostatecznem przekazaniem temu Rządowi przyznanej mu części Górnego Śląska i zlikwidowania ostatecznego na całym terytorjum swego Państwa wszelkich wojskowych organizacji tajnych.

Sowieckie strachy na Lachy.

„Berliner Algemeine Zeitung" donosi z Rygi, iż otrzymano tam alarmujące wiadomości o przygotowaniach wojennych Rządu Sowieckiego, poczynionych na granicy Polski i Finlandji. Z okolic Nowgorodska ściągnięto mianowicie pociągi pancerne, artylerję zaś skoncentrowano w odległości 50 kilometrów od Wilna. Rząd Sowiecki poczynił te przygotowania na wszelki wypadek, o ileby zjazd genueński nie spowodował żadnych zmian w położeniu międzynarodowem. Z tego powodu Najwyższa Rada Wojenna zgodziła się na mobilizację armji czerwonej a w Petersburgu i Moskwie ogłoszono odezwy, wzywające ludność do wstępowania do służby szpitalnej.

Z ostatnich chwil przed wojną światową.

Francja odpiera oszczerstwa niemieckie, pomawiające ją o wywołanie wojny światowej.

„Temps" publikuje dwa raporty ministra bawarskiego w Paryżu oraz raport bawarskiego ministra w Rzymie. Wszystkie trzy raporty datowane są z ostatnich dni przed wojną. Pierwszy z nich z dnia 26-go lipca 1914 roku, oświadcza, że zarówno rząd francuski, jak i prasa francuska oraz opinja publiczna zostały zaskoczone faktem wręczenia Serbji ultimatum Austro-Węgier. — Raport stwierdza, że w tym czasie wszyscy przedstawiciele dyplomatyczni opuścili Paryż, podobnie jak i członkowie ciała dyplomatycznego z ambasadorem von Schon. — A Viviani i Poincaré odbywali właśnie podróż do Rosji. Wszystko to zmusza do wyprowadzenia wniosków, że nikt tam nie był przygotowany na możliwość niebezpieczeństwa wojny, która powstała jak grom.

W drugim raporcie, pisanym w pociągu francuskim, wiozącym ministra do Berlina dnia 4 go sierpnia 1914 roku minister pisze: jeszcze 2-go sierpnia wieczorem miałem wrażenie, że rząd francuski za wszelką cenę pragnie uniknąć wojny.

W trzeciem liście bawarskiego ministra w Rzymie, datowanym 3-go lipca 1914 roku, minister Flotow stwierdza, że ani Francja, ani Rosja do ostatniej chwili nie liczyły się z możliwością wojny.

Wszystkim, którzy wzięli udział w oddaniu ostatniej posługi

ś. † p.

Dr. Zygmuntowi Monikowskiemu

lub okazali nam wyrazy współczucia składają serdeczne „Bóg Zapłać"

Żona, dzieci i bracia.

Furja Witosowa.

Prezesowi Głównego Urzędu Ziemskiego p. Kiernikowi, działającemu od 17-go marca już wbrew Konstytucji poświęca swą ostatnią kartkę ulotną publicysta „Kurjera Warszawskiego":

„Kiernik, młody adwokacik z Bochni, który wyrósł na posła pod skrzydłami p. Witosa i przez niego mianowany był kierownikiem w „Głównym urzędzie ziemskim", trwa dotychczas na stanowisku i on to właśnie, lekceważąc przepisy o kolejności „wywłaszczenia", zabrał się z furją demagogiczną do ekspropriacji majątków prywatnych. Ma do dyspozycji kilkaset dóbr skarbowych. Nie wie, jak sobie z niemi radzić, i robi głupstwo za głupstwem, ale już ręce wyciąga, aby za ranem ustawy uderzyć w własność prywatną. Co tam jakieś dobra skarbowe, ja kieś odziedziczone po rządzie rosyjskim majątki! Taka parcelacja nie byłaby jeszcze „prawdziwem" wywłaszczeniem. Trzeba bić w ziemian. Niech chłop wie, jak mocną rękę ma „Piast". Niech ujrzy w całym majestacie drapieżność tej radykalnej reformy, o której mu prawią na wiecach. On jeszcze nie wierzy, jeszcze boi się jakichś względów, więc t zeba mu po kazać przed wyborami to piastowskie „Biorę". Mniejsza o zalecong w ustawie kolejność, mniejsza o interes państwa mniejsza o wydajność ziemi rodzącej i mniejsza o to, że skarb nie ma ani czątki tych kapitałów, których wymaga prawidłowa parcelacja na tak olbrzymich rozmiarach.

Trzeba bić w łeb! Trzeba pokazać już dziś, jak się konfiskuje właśnie „pańskie" majątki. Wszystko jedno, co potem będzie. Chcéby ziemia żywicielka stać się miała auchotnicą!

Idą wybory. Więc p. Kiernik postanowił zapoczątkować szereg obszarników i przedewszystkiem wywłaszczyć ich we własnym okręgu podniecając chciwość swych chłopskich wyborców. A jednocześnie rozgląda się po całym obszarze Rzeczypospolitej. Wybory! „Piast" musi olśnić swych chłopów!

I oto rozpoczął się już szereg „proce sów". Ziemianin, którego wyrok komisji ziemskiej skazał na wywłaszczenie, odwołuje się do głównego urzędu ziemskiego, który według ustawy jest czemś w rodzaju instytucji sądowej, strażnikiem prawa, trybunałem apelacyjnym. Ale tam właśnie przewodniczy p. Kiernik".

Ciekawe wiadomości.

— Minister finansów Czechosłowacji wydał rozporządzenie, według którego towary zagraniczne, importowane do Czechosłowacji, mają być płacone wyłącznie w walutach krajów eksportujących. Inny import jest zakazany.

— Na posiedzenie międzynarodowej Izby handlowej, które odbędzie się w Paryżu wyjeżdżają z Ameryki pp. Bedford i Vanderlip.

— Na zamku Konopiszt na którym w r. 1914 eks-cesarz Wilhelm naradzał się z austrjackim następcą tronu i gdzie postanowiono wybuch wojny, urządza rząd czesko-słowacki szkołę ogrodniczą.

— Turcja i Persja prowadzą układy w celu zawarcia przymierza odpornego.

— Najmodniejszym kolorem wiosennego sezonu w Paryżu ma być kolor szkarłatno czerwony.

— W kwietniu odbędzie się w Paryżu kongres kinematograficzny, urządzany przez Stow. „Sztuka w szkole", który będzie obradował nad wprowadzeniem do szkół kinematografu, jako środka nauczania.

— Inspektor więzienia w Hirszbergu, w którem siedział i powiesił się Piotr Grupen, odebrał sobie życie.

Kronika.

Z Rady miejskiej. Wobec tego, że budżetowe posiedzenie Rady w dniu 20 b. m. nie doszło do skutku, więc odbędzie się ono w drugim terminie w dniu 23 b. m. o godz. 7 i pół w. i będzie prawomocne bez względu na ilość przybyłych na posiedzenie p. członków Rady miejskiej.

Godziny obiadowe w sklepach. Onegdaj weszło w życie prawo, zezwalające sklepom na otwieranie ich w godzinach obiadowych od 1 do 3 ej. Sklepy wobec tego będą obecnie otwarte po 10 godzin.

A zatem sklepy w Częstochowie mogą być otwarte w porze obiadowej.

Znaczna zwyżka marki polskiej. Donoszą z Warszawy, że kursy kształtowały się w Warszawie znacznie korzystniej dla marki polskiej. Dolary nieco wyżej niż 4000. Marka niemiecka w Warszawie 14. Zapotrzebowanie na markę polską po 7.20 w Berlinie i Gdańsku jest ogromne. Ta walka jednak między jedną a drugą marką nie bardzo wpływa na spadek innych walut zagranicznych, które nie wiele straciły.

Spadek dla Naczelnika Państwa. Dowiadujemy się, że po zmarłym w Ameryce Billewiczu pozostał spadek, wynoszący szereg miljonów dolarów, w znacznej części przypadnie na Naczelnika Państwa Józefa Piłsudskiego, krewnego Billewiczów po matce.

Ciągnienie miljonówki. Ze względu na przypadające na sobotę dnia 25 b. m. święto, ciągnienie miljonówki nie odbędzie się. Natomiast w sobotę następną t. j. w dniu 1 kwietnia r. b. odbędą się dwa ciągnienia dwu obligacji na raz.

Ciekawe dokumenty. Onegdaj wyszedł I tom „Dokumentów Historycznych z Wojny Europejskiej" zebranych przez Adolfa Nowaczyńskiego (Warszawa 1922. Perzyński, Niklewicz i S-ka, stron 183). Tom ten obejmuje lata 1914—1915. Zaczyna się on od karty z dwiema fotografjami z dziejów legjonów, z których pierwsza, ogłoszona w swoim czasie w „Świecie" warszawskim, przedstawia J. Piłsudskiego, stojącego przed austrjacko-węgierskim głównodowodzącym, osławionym arc. Fryderykiem.

Nowe kuratorjum szkolne. Ministerjum wyznań rel. i oświecenia publicznego zajęte jest obecnie organizowaniem kuratorjum szkolnego warszawskiego. Instytucja ta powstaje wyłącznie z sił wziętych z Ministerjum oświecenia.

Na czele kuratorjum stanąć ma dyrektor II depart. szkół średnich p. Grzegorz Zawadzki. Kuratorjum warszawskie obejmować będzie i województwo kieleckie.

Koncert Gruszczyńskiego. W dn. 26 b. m. w sali Straży Ogn. odbędzie się występ znakomitego śpiewaka wszechświatowej sławy S. Gruszczyńskiego. Bilety wcześniej do nabycia w cukierni „Cristal" i w księgarni p. Gmachowskiego (II Aleja 39).

Poranek symfoniczny. Staraniem Zarządów Tow. Śpiew. „Lutni" oraz „Zw. Muzyków Polskich" w Częstochowie odbędzie się w teatrze Paryskim w niedzielę dn. 26 b. m. o godz. 12 w poł. pierwszy poranek symfoniczny. Program przewiduje utwory symfoniczne Bethovena i Dworzaka. Połączone dwa towarzystwa siłami wspólnemi wpływać będą na podniesienie poziomu muzycznego, wykonywując pierwszorzędne i wartościowe utwory muzyczne, poprzedzane prelekcjami.

Dla młodzieży szkolnej cena biletów zniżona. Bilety wcześniej do nabycia w kantorze pism p. Otrąbka (Kościuszki 11).

Jakie komorne mieszkaniowe płacić będziemy?

Wczoraj zakończyła swe prace subkomisja w sprawach mieszkaniowych. Po wielu komisjach, gdzie ciągle zmieniali się bądź referenci, bądź też zasadnicze poglądy i podstawy danej sprawy, została definitywnie sprawa ta ujęta w takiej formie, która będzie obecnie miała szanse przejścia na plenum komisji mieszkaniowej w Sejmie.

Szczegóły projektu ustawy mieszkaniowej są następujące: Jako zasadę przyjmuje się mnożnik 25 do 100 razy czynszu przedwojennego.

Mieszkania jednoizbowe bez kuchni, oraz mieszkania w suterenach i na poddaszu, opłacać będą 25-krotny czynsz przedwojenny. Mieszkania począwszy od jednoizbowego wraz z kuchnią do 4-izbowego włącznie, przyczem od dwóch izb w górę kuchni już się nie wlicza do cyfry zasadniczej, opłacać będą 50-krotny czynsz przedwojenny, mieszkania 5-cio do 6-cio pokojowe — 60 krotny czynsz przedwojenny, a mieszkania ponad 6 pokoi — 80 krotny czynsz przedwojenny.

Lokale, przemysłowe, sklepy, pracownie i warsztaty samodzielne, hotele i lokale bankowe płacić będą 100-krotny czynsz przedwojenny.

Celem ochrony drobnych kupców i rękodzielników wprowadzono zasadę, iż do mieszkania do 3 ch izb, w czem mieści się już sklep lub pracownia rzemieślnicza płacić będą tylko 60 krotny czynsz przedwojenny.

Lokale służące na umieszczenie szkół,

uczelni, ochronek, kooperatyw, stowarzyszeń i klubów oświatowych, humanitarnych i społecznych płacić będą 60-krotny czynsz przedwojenny.

Wobec tego podniesienia czynszu znosi się dotychczasowy artykuł V ustawy mieszkaniowej, skutkiem czego lokator oprócz czynszu nie będzie obowiązany do żadnych świadczeń.

Interesujące jest postanowienie, które pozatem będzie miało w skutkach dalekoidące znaczenie socjalne, a mianowicie 10 proc. brutta wszystkich czynszów będą musieli oddawać właściciele domów na t. zw. fundusz rozbudowy miast.

Projekt ustawy dopuszcza wreszcie prawo dobrowolnych umów. Lokatorom przysługuje prawo odnajmu, ale czynsz pobierany nie może być wyższy niż 20 proc. od czynszu opłacanego właścicielowi domu. Całości mieszkania nie wolno odnajmować.

Właściciel ma prawo wypowiedzenia mieszkania na 3 miesiące, o ile potrzebuje go sam na własny użytek. Wprowadzenie w błąd pod tym względem jest karane grzywną do 100.000 marek i zwróceniem wszystkich kosztów lokatorowi.

O tanie mięso. W związku z poruszoną sprawą drożyzny mięsa dowiadujemy się, że Towarzystwo aprowizacji miast Polski i Ziem Wschodnich w celu zapewnienia ludności miejskiej tańszego mięsa porozumiewa się z eksporterami bydła w Rumji, aby sprowadzić do Polski większą ilość mięsa i w ten sposób wytworzyć konkurencję spekulantom podbijającym ceny mięsa na rynku wewnętrznym. W sprawie tej bawi obecnie w Bukareszcie dyrektor Tow. aprowizacji miast p. Rudolf Jabłoński.

Bez przepustek. Policja zatrzymała Józefa Topora, Szczepana Topora, ze wsi Zrniki, gm. Tęczępy, Antoni Grosicki i Kazimierz Jamrozy, ze wsi Grzymała, gm. Tuczępy, za nielegalne przejście granicy i Alojzy Nawrocki, Bronisław Kozłowski i Bronisław Lecik z Bydgoszczy za nielegalne usiłowanie przejście granicy. Winnych przesłano do Starostwa w Częstochowie, celem pociągnięcia do opowiedzialności.

Za włóczęgostwo. Został zatrzymany na stacji Częstochowa Józef Miszta za włóczęgostwo.

Ładna służba. Z niezamkniętego mieszkania Jana Kowalskiego, zam. przy ul Spadek nr. 14, służący tegoż Władysław Purgał skradł mu 8 koce i żelazny drąg ogólnej wartości mk. 4500. Skradzione rzeczy zostały odebrane i zwrócone poszkodowanemu.

Amatorzy kur. Z komórki Franciszki Woźnickiej zam. przy ul. Krakowskiej nr. 24 za pomocą dobranego klucza niewiadomi sprawcy skradli 8 kur wartości mk. 8000.

Kradzież węgla. Na kolejowym przystanku Błeszno schwytano Zygmunta Gawrona i Józefa Dąbskiego, zam. na Rakowie, którzy z pociągu będącego w biegu skradli 14 klg. węgla.

Kradzież. Z remizy kolejowej, skradziono 14 klg: węgla i mutrę mosiężną zrobiono do powozu z materjału kolejowego. Kradzieży dokonał slusarz tejże remizy Andrzej Kowalczyk.

Co z tego wyrośnie? Policja wykryła kradzież, dokonaną zeszłego roku z zamkniętej komórki wagi stołowej, dwóch krzeseł i bielizny ogólnej wartości mk. 85.000 na szkodę Ludwika Łęgosza, zam. przy ul. Kościuszki nr. 64. Kradzieży dokonał 13-to letni Lucjan Skibiński, zam. przy ul. Kościuszki nr. 72 w mieszkaniu którego przy rewizji znaleziono wagę.

Ofiary

(Złożone w Redakcji „Kurjera Częstoch.")

Na zdemobilizowanych żołnierzy.

Z okazji zaślubin panny Jadwigi Kamieńskiej z panem Władysławem Szaniawskim kap. W. P.

Stefan i Ludwika Wiesiołowscy mk. 1000

L. Trochimowscy mk. 1000.

Biuro Sekretarjatu Powiatowego Związku Ludowo-Narodowego otwarte każdodziennie od godz. 6—7 wiecz., a w niedzielę i święta od godz. 9 i pół—11 rano Aleja 3 nr. 62, I piętro.

Zarząd Koła „Śródmieścia" Związku Ludowo Narodowego w Częstochowie, zawiadamia swych członków, że legitymacje na rok 1922 są do odebrania w biurze Sekretarjatu Powiatowego Zw. Lud.-Narodowego w Częstochowie, Aleja III a nr. 62, I-e piętro.

Biuro otwarte każdodziennie od g. 6—7 w., a w niedzielę i święta od g. 9 i pół do 11 rano.

NADESŁANE.

Zabłysła i zgasła.

Fredo, ach Fredo! Fredo ukochana!
Dlaczego Bóg zabrał mi Ciebie?
Dlaczego ma miłość jest srodze skazana?
Dlaczego ma gwiazda już zgasła na niebie?

Czy czem zgrzeszyłem,
Względem ciebie Boże?
Czy możemyślisz, że zwątpiłem w Ciebie.
Ujrzawszy szczęcia jasną zorzę.

Panie! — W mem sercu jest zawsze miłość i wiara
W Ciebie, Swięty władco świata,
Choćby największa przez ciebie, była wymieniona mi kara
Choćby szatanów zasłaniała mnie krata.

O Częstochowo! Ty cudów stolico!
Wysłuchaj prośby żołnierza,
Przywróć mu ukochaną, — Swięta Dziewico,
I dawne w miłości przymierza.

F. Z.

Podziękowanie.

Komitet obchodu Imienin Naczelnika Państwa niniejszem składa serdeczne podziękowanie p. F. Krasickiej, p. Janinie Paszkowskiej, p. J. Krawczyńskiemu, p. T. Smudze i p. B. Smudze, za łaskawie ofiarowany współudział w wykonaniu programu i uświetnienie „Wieczoru Muzycznego" w dniu 19 marca rb., oraz Zarządowi cukierni „Cristal" za podjęte trudy przy sprzedaży biletów.

Tabela loterji państwowej.

(nieurzędowa).

Piąta klasa. — Jedenasty dzień.

Główniejsze wygrane.

Mk. 80.000 n-ry. 64751 74208

Mk. 25.000 n-ry. 59407 67084

Mk. 15.000 n-ry: 1590 32479 41215 41383 43476 44411 59319 60980 61029

Mk. 10.000 n-ry: 999 42388 49048 67105 79783 81422.

Mk. 8.000 n-ry: 1721 20737 22102 39776 48066 54108 56862 59068 78154.

Mk. 5.000 n-ry: 3517 5106 14889 18537 23825 33988 45838 47449 50237 59698 71303 800517 85501.

Ze ślubnego kobierca pod koła pociągu.

Po odejściu od ołtarza — miast szczęścia w rodzinie poszli do mogiły. — Okropny wypadek młodej pary. Ucięta głowa panny młodej.

Korespondent „Kurjera Częstoch." donosi, iż pasażerowie pociągu wyjeżdżającego ze stacji Wyszków (pow. pułtuski), zauważyli porozrzucane na przejeździe kolejowym rozmaite przedmioty, znamiona jakiegoś wypadku. Jak się okazało, na wracających dobrze podochoconych od ślubu weselników ze wsi Leszczydołów gm. Wyszków, wpadł pociąg na przejeździe na wóz z panną młodą, nowożeńcem i jej rodzicami, woźnicy i ludzi tych wraz z końmi roztrzaskał. Głowa panny młodej, owinięta ślubnym welonem leżała z jednej strony toru, zaś reszta ciała po drugiej. Zabitego na miejscu woźnicę pociąg odwlókł o 500 metrów od miejsca katastrofy. Zwłoki rodziców panny młodej zostały w najokropniejszy sposób poćwiartowane. W pobliżu toru leżały szczątki koni.

Wypadek ten, okropny w swej grozie, dowodzi raz jeszcze, jakie straszne skutki sprowadzić może nadużycie alkoholu. Gdyby nie to, iż woźnica i jadący wozem bili podchmieleni, napewno państwa młodych nie spotkałby los tak tragiczny w dniu, który, jako dzień ich ślubu był przez nadmiar alkoholu i ostatnim dniem ich życia.

Z „miłości" przeszła na judaizm a po tygodniu zastrzeliła się...

W miasteczku Dobromilu, pod Przemyślem, sensacją dnia jest młoda dziewczyna, Rusinka, córka zamożnego mieszczanina Cara, która zakochała się w pewnym żydzie dobromilskim, a gdy ten nie okazywał bynajmniej zamiaru przejścia na łono kościoła grecko-katolickiego — dziewczyna wbrew perswazjom rodziny, zmieniła swój obrządek na judaizm.

Nowo pasowana córka Izraela zaledwie tydzień żyła wśród rozkoszy judaistycznego życia — pojechała bowiem po tygodniu do Przemyśla i tu celnym strzałem z rewolweru położyła kres swemu życiu.

Zrozpaczeni rodzice wyjechali do Przemyśla celem uproszenia ks. biskupa Kocyłowskiego, by pozwolił pochować zwłoki ich córki na cmentarzu katolickim w Dobromilu, na co biskup nie zgodził się— z drugiej strony żydzi-hasydzi dobromilscy rozszerzali pogłoski, że zwłok samobójczyni nie pozwolą pochować na kirkucie. Ostatecznie zwłoki pochowano na cmentarzu katolickim w Przemyślu.

Takim był los nieszczęśliwej dziewczyny.

Zdaleka i zbliska.

— **Skutki galówki.** Donoszą z Warszawy: W nocy z niedzieli na poniedziałek, pomiędzy 12-tą a 1-ą, grupy pijanych żołnierzy włócząc się po Nowym Swiecie, w centrum miasta, zaczepiały przechodniów w sposób grubjański. Były krzyki i awantury, policja neutralna. Widocznie w dzień imienin Naczelnika Państwa wolno jest „pogulat'".

— **Rozstrzelanie bandyty w Warszawie.** Onegdaj odbyła się w Warszawie rozprawa przed trybunałem sądu wojskowego przeciwko Antoniemu Rybakowi, mórdercy rodziny ś. p. Rudzińskich. Trzej spólnicy jego: Jankowski, Sujak i Brzoza zostali jeszcze przed miesiącem skazani na śmierć i rozstrzelani.

Po krótkiej naradzie pułk. dr. Daniec ogłosił wyrok skazujący Rybaka na wydalenie z wojska i karę śmierci przez rozstrzelanie.

Przysłuchujący się przez cały czas rozprawie syn zamordowanych ofiar — jedynych swoich pociech i żywicieli, krzyknął wówczas: „Niech żyje sprawiedliwość sądów Rzeczypospolitej Polskiej".

Rybak wysłuchał wyroku spokojnie.

WESOŁY KĄCIK.

Sprytny Piotruś.

— Co Piotrusiu, zjadłeś cały tort w jednym dniu?

— Tak mamusiu, powiedziałaś mi przecie, że nie należy na jutro odkładać to, co można załatwić zaraz.

Tylko 3 dni! — — OSTATNIA NOWOŚĆ!!! — — **Tylko 3 dni!**

TEATR „ODEON“

Program od czwartku dnia 23 go do soboty dnia 25 go Marca 1922 roku.

„ZAKAZANY OWOC“

Dramat współczesny w 6-iu aktach

z Ledą Nową

prześliczną wykonawczynią roli głównej

Akcja toczy się na tle przecudnych autentycznych zdjęć dokonanych w Genui, Syrakurach, Katanji, Pompei i u wybrzeży Morza Śródziemnego.

KINO NOWY

Program od czwartku 23 b. m. i dni następnych.

Anons: od poniedziałku 27 Marca demonstrowany będzie potężny dramat **„W sidłach szatana“** z udziałem mistrza ekranu MOŻUCHINA i partnerką LISIENKO.

„KRÓL PARYŻA“

2-ga Serja i ostatnia

Jeden z najwspanialszych dramatów obecnego sezonu w 6-ciu częściach, z prologiem.

W roli głównej **BRUNO KASTNER** znakomity artysta wiedeński.

Na święta

ładne i tanie firanki każdy kupuje tylko **Bławatnym Magazynie** pod firmą

B. Librowicz

Częstochowa, II Aleja № 16, vis a vis szpitala.

Polecam również w wielkim wyborze: wełny, bostony, gabardiny, szewioty, alpagi, etaminy, batysty, satyny, płotna, płócienka, korciki, kapy, obrusy, ręczniki i wszelkiego rodzaju podszewki

po cenach fabrycznych!

UWAGA: Dla urzędników i robotników sprzedaż ratami.

---

ul. Ogrodowa № 23.

ZAWIADOMIENIE.

Niniejszem zawiadamiam, że mój magazyn przedwojenny obuwia i własnych wyrobów szewskich, który znajdował się w Starym Rynku w domu Szarfa został przeniesiony na ul. Ogrodową 23 dom Szmulewicza p. f.

LEJBUŚ GLIK

posiada na składzie najnowsze fasony męskie, damskie i dziecięce, reniferowe, lakierki, prunelki i inne.

UWAGA: Przyjmuje się obstalunki z krajowych i zagranicznych towarów, wykończa się w przeciągu 48 godz.

Taniej niż wszędzie!

Czytajcie! Nowość!

Ważne dla Dam!

Magazyn okryć damskich, kostjumów i ubiorów dla dzieci w wielkim wyborze, najmodniejsze fasony po cenach najniższych.

Tanio bo w prywatnym mieszkaniu.

A. Nowak **w Częstochowie, I Aleja 4 (front).**

Pamiętajcie adres!!!

---

14 **Najtańsze źródło !!!** 14

FIRMA

NEO-BŁAWAT

I Aleja 14 (dom p. Frankego)

posiada w wielkim wyborze: wełny, jedwabie, korty męskie, płótna widzewskie i żyrardowskie, obrusy, kapy, kołdry watowane, koce i t. d.

I-sza Aleja — **dom Frankego**

14 **Najlepsze towary!** 14

Tanio! Tanio!

Na nadchodzący sezon wiosenny i letni

przerabia kapelusze

filcowe i słomkowe, damskie i męskie na najnowsze fasony

firma chrześcijańska

Kościuszki 23, mieszk. II.

Na Wiosnę!!

Ubranie męskie za 6700 Mk. lub damski kostjum za 7800 Mk.

Zakupiwszy duży transport materjałów bezpośrednio z fabryki mamy możność przez czas ograniczony wysłać każdemu, kto przyśle nam swój adres—pocztą za zaliczeniem po cenach hurtowych:

3 metry (na damski kostium $3^1/_2$ metra) najnowszego eleganckiego materjału (czysta wełna) w wyższym gatunku, bardzo trwałego i efektownego] w drobniutkich krateczkach o wyrobie jedwabno-miękkim, niezbędny dla każdego z Panów lub Pań, którzy pragną zaopatrzyć się na sezon wiosenny lub letni w eleganckie ubranie lub kostjum. Kolory: granatowy, zielony, bronzowy, szary, popielaty, wiśniowy i kowerkot (angielski). Takiż materjał, z najlepszego gatunku № B. **na męski 8000 mk., na damski 9250 mk.** Również wysyłamy kupony na spodnie eleganckie, gładkie lub w kratęczki **po 2500 mk.**. kupon na spodnie czysto wełniane, czarne tła z białemi paseczkami (do ubrań wizytowych i balowych) **po 4200 Mk.**

Sztuczki na damskie spódnice w najmodniejsze kraty lub pasy również gładkie we wszystkich kolorach **po 2700 mk. Szewioty** najlepszego wyrobu, zastępujące w zupełności najlepsze angielskie materjały, podwójnej szerokości we wszystkich kolorach **po 1700 Mk.** za metr. **Płócienka i zefiry** kolorowe na koszule słowackie, fartuchy, ubranka dziecinne i t. p. po 550 Mk. za metr. Wysyłamy natychmiast bez zadatku pocztą za zaliczeniem (płaci się przy odbiorze). Za opakowanie i przesyłkę dolicza się 500 mk. (Niezależnie od sumy zamówienia)

Bez wszelkiego ryzyka!!! kupujący niczem nie ryzykuje gdyż, jeśli towar się nie spodoba, takowy przyjmujemy z powrotem i zwracamy pieniądze. Zamówienie prosimy adresować: **H. CUKIERSZTEJN Warszawa Złota 21—B.** Telefon № 171-28.

P. S. Wysyłającemu należną sumę przy zamówieniu za opakowanie i przesyłkę nie dolicza się.

Krawiec damski

J. Szubski

II-ga Aleja 39.

wykonywa: palta, kostjumy i suknie.

Ceny przystępne!

Za **6500** Mk. na całe **ubranie** męskie z dobrego kortu

Za **1800** Mk. na całą damską **suknię**

można nabyć w znanej firmie

J. Dawidowicz i S-ka

I Aleja 7. Tel. 74.

Także nabyć można korty, bostony, szewioty, wełniane i bawełniane materjały oraz płótna. Nie wierzcie reklamom, lecz przyjdźcie i przekonajcie się. Sprzedaż hurtowa i detaliczna.

Fabryka Szczotek i Pędzli

Wielki wybór różnych szczotek do użytku domowego, technicznego i dla fabryk Wyrób własny po cenach fabrycznych.

Paweł Szlezinger

— Sklep I-sza Aleja № 3. —

Fabryka Ogrodowa 8, przyjmuje reparacje szczotek maszynowych.

Największy wybór! Najmodniejsze materjały!

Korzystajcie z okazji

do firmy

H. A. LIBROWICZA

I Aleja № 12.

nadszedł na skład wielki transport zefirów na męskie koszule w różnych kolorach i deseniach po **450** mk. za metr również cover-coty, sukna, drap-de Dame, bostony, szewioty, matowe, wełniane popeliny, gabardiny i inne towary na palta, suknie i kostjumy również jedwabie, etaminy, batysty, serwety i firanki w wielkim wyborze po cenach najtańszych. USŁUGA SOLIDNA.

Lecznica chirurgiczno-dentystyczna

pod kierunkiem lekarza specjalisty ze specjalnem laboratorjum zębów sztucznych

ulica Kilińskiego № 3

wejście ze strony Kasy Skarbowej

Przyjęcia od godz. 9-ej rano do 7 wieczorem Biednym wszelka porada i pomoc bezpłatnie od 9—11 rano.

Skład śledzi

A. Rozentala

I Aleja № 7,

poleca w wielkim wyborze **śledzie szkockie, holenderskie i norweskie.**

Skład sukna i covercootów

Firma M. Kornbrot

Częstochowa, I-sza Aleja № 4.

Egzystuje od 1898 roku.

Posiada na składzie towary pierwszorzędnych fabryk i firm **po cenach fabrycznych.**

Wielki wybór resztek na spodnie po cenach najniższych.

Neo-Fosfatyna

doskonały środek lekko strawny dla każdego wieku.

Potrzebny zdolny, energiczny

pomocnik piwowara

Piśmienne zgłoszenia adresować: Spółka Akcyjna Browaru w Częstochowie dawniej K. Szwede, ul. Ogrodowa 28.

Dzieci! proście swych rodziców o Neo Fosfatynę Galena jako odżywczą! Jest do nabycia w aptekach, drogerjach.

Zgubiono papiery wojskowe rocznik 1898 na imię Władysława Woźniaka, zamieszkałego w Zawierciu.

Zgubiono dokument wojskowy wydany przez 20 p. p. na imię Wincentego Kwecki.

Zgubiono kartę demobilizacyjną, wydaną przez P. K. U. w Częstchowie na imię Antoniego Syguły.

Zgubiono kartę zwolnienia wydaną przez Komisję Poborową w Wieluniu na imię Józefa Kalemba.

Dom z ogrodem sprzedam, ul. Nowo-Kielecka 22.

Zgubiono kartę zwolnienia wydaną przez Komisję poborową w Wieluniu na imię Moszka Dawida Szpilki.

Zgubiono paszport wydany przez gm. Skomlin na imię Piotra Żółtaszka.

Zgubiono kartę odroczenia wydaną przez Komisję poborową w Wieluniu na imię Franciszek Chałas.

Zgubiono kartę zwolniania wydaną przez Komisję Poborową w Wieluniu na imię Ludwika Cieślaka.

Zginął pies „Szpic“. Odprowadzić za wynagrodzeniem ulica Panny Marji 67.

Rower używany w dobrym stanie kupię zaraz. Zgłoszenia do Administracji „Kurjera“.

Topole zdatne na deski do sprzedania, ul. Krótka 15.

Zgubiono kartę powołania wydaną przez P. K. U. w Częstochowie na imię Berka Obermana.

Redaktor i Wydawca: Adam Paciorkowski.

Odbito w Drukarni „UDZIAŁOWEJ“